

OACA-
24042

основне академске студије архитектуре

назив предмета студијска целина	саобраћај и друштвена инфраструктура урбанистичко пројектовање 2	година	друга
наставник	др Урош Радосављевић, в. професор	бр. каб.	241
E-mail контакт	yros@arh.bg.ac.rs	семестар	4
учесници у настави		статус	обавезни
		ЕСПБ	2
		часови активне наставе	
сарадници	м арх. Александра Ђорђевић, асистент aleksandra.dj@arh.bg.ac.rs	предавања:	2
		вежбе:	0
		др. облици:	0
руководилац СЦ	др Урош Радосављевић, в. професор	сам.истр.рад:	
		остали часови:	

садржај предмета

циљ:	Упознавање студената са аспектима урбанистичког планирања и пројектовања саобраћаја и друштвене инфраструктуре за креирање квалитетног живота и кретања у грађеним срединама у складу са принципима одрживости. Разумевање потребе људи за мобилношћу и доступност садржајима и просторима друштвене инфраструктуре и јавних служби. Познавање елемената, структуре, процеса и фактора развоја система и мрежа саобраћаја и друштвене инфраструктуре у односу на рационалну потрошњу енергије и планирање намене земљишта у грађеним срединама. Примена практичних знања о принципима и стратегијама урбанистичког пројектовања у складу са савременим захтевима одрживе мобилности јавних служби у граду.
теоријска и практична настава:	Настава је усмерена на теоријска и практична знања која успостављају релације између потребе за кретањем и обезбеђивања широког спектра јавних служби друштвене инфраструктуре са једне стране и урбане форме и намене земљишта са друге стране. Објашњавају се основни локациони фактори, као и одрживи просторни, социјални и економски аспекти урбанистичког планирања, менаџмента и пројектовања урбаног саобраћаја и друштвене инфраструктуре. Представљају се нови сложени концепти прилагодљивих приступа планирању, пројектовању и менаџменту одрживог урбаног развоја, саобраћаја и друштвене инфраструктуре на интегрисан начин из светског контекста и применљивост на контекст Србије. Посебан фокус теоријске наставе је на доступним садржајима јавних служби и саобраћајног система за висок квалитет урбане средине, који подразумева концепте мешовитих намена и компактних простора са доминантно немоторизованим и кретањем јавним градским превозом. Савремене политике у домену саобраћаја се из тих разлога фокусирају на аспекте безбедности и успоравања колског саобраћаја користећи концепте менаџмента мобилности, ТДМ (саобраћаја заснованог на потражњи) и паркинг менаџмента. У области друштвене инфраструктуре напуштају се униформни модели планирања и политике се окрећу ка побољшању доступности јавних служби за грађане кроз концепте социјалне правде и децентрализације уважавајући критеријуме локалних специфичних услова, попут типа изграђености, старосне и социо-економске структуре становништва и обележја домаћинства.
метод извођења наставе:	Интерактивна предавања, анализе случајева, тематско истраживање
основна литература:	<ol style="list-style-type: none"> Banister, D. (2008) The Sustainable Mobility Paradigm. <i>Transport Policy</i>, 15 (2), pp. 73-80. Корица, Р. (2008) Инфраструктура, саобраћај, урбанизам, архитектура. Београд: АФ. Малетин, М. (2005) Планирање и пројектовање саобраћајница у градовима. Београд: Орион Арт. Петовар, К. (2003) Наши градови између државе и грађанина. Београд: Географски факултет, АФ и ИАУС. Radosavljević, U., Lalović, K. & Đorđević, A. (2013) Sustainable Urban Development & Concept of Mobility Management in Belgrade. Belgrade: UNDP Serbia, pp. 91-103. Sort, J. J. (2006) The Metropolitan Networks. Editorial Gustavo Gili. Barcelona.

ИСХОДИ

-
- 1 СПОСОБНОСТ ИЗРАДЕ АРХИТЕКТОНСКИХ ПРОЈЕКТА КОЈИ ЗАДОВОЉАВАЈУ ЕСТЕТСКЕ И ТЕХНИЧКЕ ЗАХТЕВЕ.
Студент ће имати способност да:
- 1. припреми и представи пројекте објеката различите размере, сложености и типологије у разноврсним контекстима, користећи низ медија (техника), а одговарајући на дати задатак;
  - 2. разуме конструктивни и структурални склоп, стратегије заштите животне средине и регулативне (правне) захтеве који се односе на пројектовање и изградњу комплетног архитектонског пројекта;
  - 3. развије концептуални и критички приступ према архитектонским пројектима који интегрише естетске аспекте објекта и техничке захтеве изградње и потреба корисника.
-
- 2 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ ИСТОРИЈЕ И ТЕОРИЈЕ АРХИТЕКТУРЕ И СРОДНИХ УМЕТНОСТИ, ТЕХНОЛОГИЈА И ДРУШТВЕНИХ НАУКА.
Студент ће имати знање о:
- 1. културној, друштвеној и интелектуалној историји, теорији и технологијама које су од значаја за пројектовање објеката;
  - 2. утицају историје и теорије на просторне, друштвене и технолошке аспекте архитектуре;
  - 3. примени одговарајућих теоријских концепата током пројектовања у студију, показујући промишљени и критички приступ.
-
- 3 ЗНАЊЕ О ЛИКОВНИМ УМЕТНОСТИМА КАО УТИЦАЈНИМ ЗА КВАЛИТЕТ АРХИТЕКТОНСКОГ ПРОЈЕКТА.
Студент ће имати знање о:
- 1. томе како теорија, пракса и технологије ликовних уметности утичу на архитектонски пројекат;
  - 2. креативној примени визуелних уметности и њиховом значају и утицају на архитектуру;
  - 3. креативној примени сличних радова у процесу пројектовања у студију, у смислу њихове концептуализације и репрезентације.
-
- 4 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ О УРБАНИСТИЧКОМ ПРОЈЕКТОВАЊУ, ПЛАНИРАЊУ И ВЕШТИНАМА УКЉУЧЕНИМ У ПЛАНСКИ ПРОЦЕС.
Студент ће имати знање о:
- 1. теоријама урбанистичког пројектовања и планирању заједница;
  - 2. утицајима пројектовања и развоја градова у прошлом и садашњем времену на савремено изграђену средину;
  - 3. актуелној планској политици и законодавству којима се контролише изградња, укључујући и социјалне, економске и аспекте заштите животне средине и њихов значај за планирање развоја.
-
- 5 РАЗУМЕВАЊЕ ОДНОСА ИЗМЕЂУ ЧОВЕКА И ОБЈЕКТА И ИЗМЕЂУ ОБЈЕКТА И ЊИХОВОГ ОКРУЖЕЊА, И ПОТРЕБЕ ДА СЕ ОБЈЕКАТ И ПРОСТОРИ ИЗМЕЂУ ОДНОСЕ ПРЕМА ЉУДСКИМ ПОТРЕБАМА И МЕРИ.
Студент ће имати разумевање о:
- 1. потребама и тежњама корисника објеката;
  - 2. утицајима објеката на животну средину и премисама одрживог пројектовања;
  - 3. начину на који ће се објекти уклопити у своје локалне контексте.
-
- 6 РАЗУМЕВАЊЕ АРХИТЕКТОНСКЕ ПРОФЕСИЈЕ И УЛОГЕ АРХИТЕКТЕ У ДРУШТВУ, ПОСЕБНО У ПРИПРЕМИ ПРОЈЕКТА КОЈИ УЗИМАЈУ У ОБЗИР СОЦИЈАЛНЕ ФАКТОРЕ.
Студент ће имати разумевање о:
- 1. природи професионализма и обавезама и одговорностима архитеката према клијентима, корисницима објеката, ивођачима грађевинских радова, професионалним сарадницима и ширем друштву;
  - 2. улози архитекте у пројектантском тиму и грађевинској индустрији, препознавајући важност текућих метода и трендова у обликовању грађене средине;
  - 3. могућем утицају пројеката за изградњу на постојеће и будуће заједнице.
-
- 7 РАЗУМЕВАЊЕ МЕТОДА ИСТРАЖИВАЊА И ПРИПРЕМЕ ПРОЈЕКТНИХ ЗАДАТАКА ЗА АРХИТЕКТОНСКИ ПРОЈЕКАТ.
Студент ће имати разумевање о:
- 1. потреби да се критички испитају примери који су функционално, организационо и технолошки релевантни за постављени пројектни задатак;
  - 2. потреби да се процене и припреме пројектни задаци различитих размера и типологија, да се дефинишу захтеви клијента и корисника и њихова прилагодљивост локацији и контексту;
  - 3. доприносима архитеката и професионалних сарадника у формулисању пројектног задатка и истраживачких метода потребних за припрему задатка.
-
- 8 РАЗУМЕВАЊЕ КОНСТРУКТИВНИХ СИСТЕМА, ГРАЂЕВИНСКЕ И КОНСТРУКТОРСКЕ ПРОБЛЕМАТИКЕ РЕЛЕВАНТНЕ ЗА АРХИТЕКТОНСКО ПРОЈЕКТОВАЊЕ.
Студент ће имати разумевање о:
- 1. истраживању, критичкој процени и избору алтернативног конструктивног, грађевинског решења, као и решења материјализације у складу са архитектонским пројектом;
  - 2. стратегијама за изградњу објеката и способности да се интегрише знање о конструктивним принципима и грађевинским техникама;
  - 3. физичким особинама и карактеристикама грађевинских материјала, компонената и системима, као и утицајима ових одлука на животну средину.
-
- 9 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ О ФИЗИЧКИМ ПРОБЛЕМИМА, ТЕХНОЛОГИЈАМА И ФУНКЦИЈИ ОБЈЕКТА У ЦИЉУ ОБЕЗБЕЂЕЊА УНУТРАШЊЕГ КОМФОРА И ЗАШТИЂЕНОСТИ.
Студент ће имати знање о:
- 1. принципима пројектовања оптималних визуелних, термалних и акустичних амбијената;
  - 2. системима за постизање комфора околине према принципима одрживог развоја;
  - 3. стратегијама за пројектовање инфраструктуралних мрежа објеката (водовод и канализација, електроинсталције и друго) и способности да се оне интегришу у архитектонски пројекат.
-

- 10 НЕОПХОДНЕ ПРОЈЕКТАНТСКЕ ВЕШТИНЕ КАКО БИ СЕ ИСПУНИЛИ ЗАХТЕВИ КОРИСНИКА У ОКВИРИМА ФИНАНСИЈСКИХ ОГРАНИЧЕЊА И ГРАЂЕВИНСКИХ ПРОПИСА.
Студент ће имати вештине да:
- 1. критички испита финансијске факторе у зависности од могуће типологије објекта, конструктивног система и избора спецификација и њихов утицај на архитектонски пројекат;
  - 2. разуме механизме контролисања трошкова током израде пројекта;
  - 3. изради пројекат који ће испуњавати услове корисника и бити у складу са правном регулативом, одговарајућим стандардима перформанси материјала и захтевима у вези са здрављем и безбедношћу корисника.
- 11 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ О ПРОИЗВОДЊИ, ОРГАНИЗАЦИЈИ, РЕГУЛАТИВИ И ПРОЦЕДУРАМА КОЈИМА СЕ ПРОЈЕКАТ СПРОВОДИ У ИЗГРАЂЕНИ ОБЈЕКАТ ИЛИ ПЛАН ИНТЕГРИШЕ У ЦЕЛОКУПНИ ПЛАНСКИ СИСТЕМ.
Студент ће имати знање о:
- 1. основним правним, професионалним и законским одговорностима архитекте, о организацији, правилима и процедурама које се користе у преговарању и одобравању архитектонских пројеката, укључујући земљишне законе, контролу и правила изградње и прописе о здрављу и безбедности;
  - 2. Професионалним међу-односима појединаца и организација које учествују у набављању и изради архитектонских пројеката и како су они дефинисани у уговорним и организационим структурама;
  - 3. Основним теоријама управљања и принципима пословања који се односе на вођење архитектонског пројекта и праксе, препознавајући текуће и надлазеће трендове у грађевинској индустрији.

остали исходи

компетенције у пројектима урбаног дизајна и планирања према принципима одрживости саобраћаја, друштвене инфраструктуре и јавних служби, сарадња са експертима

оцењивање

Унети све облике оцењивања обухваћене предиспитним обавезама и завршним испитом. У структури укупне оцене на предмету предиспитне обавезе се вреднују са најмање 30, а највише 70 поена. Укупан број поена је 100.

предиспитне обавезе	50	завршни испит	50
активност у току	10	тематско истраживање	40
колоквијум 1	20	усмена одбрана	10
колоквијум 2	20		

термински план

недеља	датум	опис тематских јединица
1	19. феб. 2019	Сврха, значај и улога, развој и концепти саобраћаја, мрежа и система. Потребе и мотиви за кретањем
2	26. феб. 2019	Саобраћај и просторна структура. Локациони фактори и доступност. Глобални, регионални и урбани ниво и утицаји технолошких, економских и социјалних промена на саобраћај
3	5. март 2019	Типологија улица и елементи урбаног дизајна улица
4	12. март 2019	Урбани саобраћај, урбана форма и улична мрежа. Повезаност садржаја у уличној мрежи на градском и локалном нивоу
5	19. март 2019	Јавни градски превоз – врсте, мреже и елементи у функцији доступности
6	26. март 2019	Паркирање и паркинг менаџмент – елементи, политике и мере комбинације са јавним градским превозом
7	2. април 2019	Креирање квалитетних урбаних места за кретање и задржавање: мешовите функције и компактни простори и немоторизовани начини кретања: пешачење и бицикли
8	9. април 2019	Тематско истраживање – анализа доступности одабраног објекта јавних служби и друштвене инфраструктуре. Колоквијум 1 – Саобраћај (предаја и презентација рада на предавању)
9	16. април 2019	Сврха, значај, потреба и улога јавних служби и друштвене инфраструктуре
10	23. април 2019	Развој и савремени концепти јавних служби и друштвене инфраструктуре
11	30. април 2019	Типолошко разврставање активности јавних служби и друштвене инфраструктуре и просторна и функционална организација
12	7. мај 2019	Институције и легислатива јавних служби и друштвене инфраструктуре
13	14. мај 2019	Утицај на простор и намену земљишта. Урбанистичко пројектовање, уређивање и обликовање простора и садржаја јавних служби и друштвене инфраструктуре
14	21. мај 2019	Тематско истраживање – препоруке за урб. планирање и дизајн јавних служби. Колоквијум 2 - Друштвена инфраструктура (предаја и презентација рада на предавању)
15		